

ИЗ ЖИВОТА НА ОРГАНИЗАЦИИТЕ Незрящите актьори от Дупница очароваха публиката

Пазарджик, Пловдив, Стара Загора, Сливен, Габрово, София - това са градовете, в които бяха изнесени представления на комедията "Интимна терапия" на Дончо Цончев.

Комедията е реализирана по проект "Полет на крилата на мечтите" от сдружение "Развитие на деца и младежи в град Дупница". Режисьори на постановката са Асен Диков и Крум Янакиев. Координатор на проекта е Даниела Годинова.

След четири успешни представления на дупнишка сцена и едно на блягоевградска, бе завършен първият проект. Това подтикна Агенцията за хора с увреждания да финансира втори проект "Истински красивото не се вижда с очите, то се чувства със сърцето". Проектът предвиждаше национално турне, което бе осъществено от 2 до 6 октомври миналата година.

Първата спирка на трупата бе Пазарджик, където публиката бе по-малко от очакваното, поради посещението на премиера Сергей Станишев в града.

На следващия ден, в залата на общината се проведе среща със зам-кмета по социалната дейност Виолета Гиндева, ръководители на местната организация на слепите и представители на медиите.

След това актьорите бяха зрители на постановката "Майсторе, майсторе" - адаптация по "Сън в лятна нощ" от Шекспир, представена от хора с ментални увреждания в клуб "Човеколюбие".

Турнето продължи в бяхме в Пловдив, където представлението бе в дома на армията.

В Стара Загора денят започна със среща на артистите с местни ръководители на организацията на слепите и представители на медиите. Координаторите на проекта запознаха присъстващите с неговата цел, след което участниците имаха свободно време до началото на представлението. А то съвпадна с празника на града и се игра на сцената на кукления театър. В хотел "Ропотамо" в Старозагорски минерални бани, доволни от представлението, актьорите се отдадоха на веселие и заслужена почивка.

Сливен - градът на ветровете посрещна актьорската трупа усмихнат на 5 октомври. Залата бе препълнена, представлението - прекрасно, а накрая изпълнителите бяха отрупани с цветя и аплодисменти. На другия ден - отново среща с медиите, с представители на общината и ръководството на местната организация на слепите.

Габрово бе последната спирка от турнето. Туристическият комплекс "Етъра" грабна дупничани с раздвижената си архитектура. В Габрово те имаха удоволствието и честта да стъпят на сцената на Дома на хумора и сатирата.

На заключителната вечеря бяха отбелязани едновременно три събития - десетото юбилейно представление, краят на турнето и рождения ден на една от актрисите - Емилия Георгиева. По този повод гръмнаха три бутилки шампанско.

По случай успешно приключилото турне с благодарствени думи към трупата се обърнаха координаторите на проекта и директорът на дупнишкия драматичен театър и режисьор на постановката Асен Диков, а една от незрящите актриси Ира Ранова впечатли всички със свое стихотворение, посветено на турнето.

С голяма радост и вълнение трупата игра на сцената на държавния сатиричен театър в София, където са се изявявали едни от най-големите български актьори.

След големия успех на пиесата, изпълнителите бяха приветствани от ССБ, КНСБ и получиха много цветя.

На 10 ноември в Дупница незрящите актьори играха пред ректора на НАТФИЗ "Кръстьо Сарафов" проф. Станислав Семерджиев. Той остана очарован от видяното и отправи покана за гостуване на сцената на учебния театър в София.

Ира РАНОВА

Дарвин ПЕРАНОВ

Почивка не ни се полага. Интервю с Кристина Димитрова.

Кристина Димитрова е родена в Добрич през 1970 година. Завършва основно образование в родния си град. Кандидатства и е приета в математическата гимназия. По-късно, за кратко време, поради зрителни затруднения се записва да учи в училището за деца с нарушено зрение във Варна, но не успява да се адаптира към тази нова за нея среда и отново се връща в математическата гимназия в Добрич. След успешно завършеното средно образование е приета в СУ “Св. Климент Охридски” – специалност Социология.

Д. М. както разбирам, ти си имала проблеми със зрението още от малка. Това не ти ли пречеше в училището и във взаимоотношенията със съучениците и учителите ти?

К. Д. Честно казано, аз не съм имала проблеми с моите съученици и приятели. Никой никога не ми се е подигравал, че не виждам, макар че още от втори - трети клас ми се наложи да сложа очила. Децата ме разбираха и ми помагаша. А наистина имах нужда от тяхната помощ, тъй като от начало не виждах написаното на черната дъска, а по-късно вече срещях сериозни трудности и при четенето на учебниците на плоскопечатен шрифт.

Д. М. А учила ли си брайл?

К. Д. Брайловата азбука научих в десети клас, когато, както казах, за известно време бях във варненското училище, но не съм я ползвала нито като ученичка, нито като студентка. По това време ползвах изключително аудиозаписи. Всяка вечер, след като се върнеше от работа, майка ми записваше на касетофон следващите уроци от учебниците, т.е. уроците, които предстоеше да вземем на следващия ден. Благодарение на това аз винаги имах от къде да чета и да си уча уроците. Имаше някои учебници и във съюзната фонобиблиотека, които също използвах.

Д. М. След като се дипломира с какво започна да се занимаваш?

К. Д. Естествено, опитах се да се реализирам по специалността си и някъде между две и три години работех като хоноруван сътрудник към социологическата агенция “Галъп”. Това, обаче, не ми носеше необходимите доходи и бях принудена да се откажа и да се завърна в Добрич. Тук веднага започнах работа като организатор към Младежкия дом.

Д. М. Разшифровай какво значи това! В какво по-точно се състоеше работата ти?

К. Д. Всъщност трябваше да се занимавам с различни дейности. Бях координатор на “Телефон на доверието”. В града работех към “Младежки информационни консултативни служби”, отговарях за организирането и провеждането на различни курсове по чужди езици. Аз и до ден днешен не съм скъсала връзките си с младежкия дом. Сега провеждам там беседи с ученици, посветени на проблемите на “приемането на различието”. Това включва насочване на децата как да приемат различието, как да общуват с хора с различни увреждания и прочее.

От 1999 г. работя в Център за социална рехабилитация и интеграция. Първоначално той беше към социалното министерство, но от началото на 2003 г. е заведение за социални услуги, структура към община Добрич.

Аз съм старши експерт, социален педагог. Преподавам компютърна грамотност, машинопис, а също така се занимавам и с деца със зрителни увреждания, които са включени в системата на интегрираното обучение. В техническо отношение нашият център е много добре оборудван. На практика ние сме в състояние да отпечатваме дори и учебници на брайл, защото имаме и брайлов принтер.

Д. М. Можете, а правите ли го?

К. Д. Да, разбира се, макар и в едни много скромни размери. В града имаме само едно напълно невидящо дете, което учи в общообразователно училище и вече е в девети клас. Така че що се отнася до учебни материали на брайл ние адаптираме само за него. Освен него като интегрирани ученици в града се обучават още шест деца, но всички те са със остатъчно зрение и нямат желание да се ползват от учебници на брайл и за тях ние подготвяме говорещи версии и то предимно по разказвателните предмети.

Д. М. Как се отнасяш към възможностите на интегрираното обучение?

К. Д. Бих казала, че това обучение е започнало да се осъществява далеч преди времето на неговата нормативна регламентация, като инициативата винаги е била на родителите на съответното дете със зрително увреждане. Днес мисля, че нещата са поставени на добра основа и очаквам положително развитие и в бъдеще. За мен в момента големият проблем е в недостига на адаптирани учебници за тези деца. Надявам се, че скоро ще можем да получаваме всички учебници в електронен формат, на базата на който да ги адаптираме съобразно индивидуалните потребности на всеки един от учениците, които подпомагаме.

Според мен всяко дете, което е само със зрителни увреждания, може да се обучава като интегриран ученик. Нямам такова категорично становище относно децата, които освен зрителния дефект имат и други увреждания, но за тях нека си кажат думата специалистите.

Д. М. Колко човека работят в Центъра?

К. Д. Всичко сме осем човека. Освен мен има още един социален педагог, който също преподава компютърна грамотност, а освен това обучава по мобилност и ориентиране, полезни умения и т.н. Имаме двама медицински рехабилитатори, които се занимават с масаж и лечебна физкултура, двама социални работници. Едната от тях работи и като арт-терапевт най-вече с деца със зрителни увреждания. Тя води и курсове по ръчно плетиво, макраме и други. Но да не ти изреждам длъжностните ни характеристики.

Д. М. Какви хора обслужва вашият център?

К. Д. По принцип той е ориентиран за работа с възрастни хора с увреждания, но се наложи към нас да останат и грижите за децата със зрителни увреждания, тъй като новосъздаденият ресурсен център не може да ги поеме, защото към него няма специалисти по педагогика на зрително затрудените.

Д. М. Сътрудничите ли си с други организации, работещи с хора с нарушено зрение?

К. Д. Да, разбира се. По принцип си сътрудничим. Както и на много други места, след като преминават първоначалните неразбории относно това кой какво точно прави и кой от какво разбира, се стига до едни нормални партньорски отношения. За нас мога да кажа, че се отзоваваме в рамките на нашите възможности на всеки, който се е обърнал към нас за сътрудничество. Много добре работим с организацията на сляпоглухите. Те търсят от нас предимно техническа и логистична подкрепа при организиране на различни техни мероприятия – Деня на белия бастун, различни състезания, събрания и т.н. Работим и с познатата ви неправителствена организация “хобиСклуб”.

Д. М. Да се върнем към самата теб. Ти имаше ли проблеми при назначаването ти на работа в родния ти град?

К. Д. Честно казано, не. Трябва да кажа, че проблеми породени от моето увредено зрение аз няхах и докато работех към “Галъп”. Хората нямаха нищо против. Е, разбира се, при условие, че си вършиш работата. Както ти казах, аз се отказах от работата при тях по финансови причини. След това в Добрич наистина зрителното увреждане не е било разглеждано като някаква пречка при моите назначения на работа.

Д. М. Ти като че ли си едно щастливо изключение. Обикновено нашите хора имат доста проблеми при започване на работа. Как си го обясняваш?

К. Д. Това зависи от много фактори, но в голяма степен зависи и от самия човек. За мен е ясно, че ако тръгна напред като афиширам слепотата си и ако при срещите си започвам разговора с обяснения на това какво не мога да правя, съвсем естествено е, че едва ли някой ще ме вземе на работа. Аз тръгвам напред с това какво мога да правя. И мисля, че съм се доказала в различни направления. Не го приемай като излишна нескромност, но мисля, че в много случай съм се справяла дори и по-добре от хората с нормално зрение. Първоначално бях много плаха и срамежлива, но с годините натрупах професионален опит, умения, а от там и нужното самочувствие.

Д. М. Какво е любимото ти занимание в свободното време?

К. Д. За добро или за лошо не знам, но аз нямам много свободно време. Все пак любимото ми занимание е да си чета книжки. Ровя се из интернет и си търся, а имам и приятелки, които ми изпращат по електронната поща, за което аз съм им много, много благодарна.

Д. М. Какво би посъветвала хората, които се опитват да се реализират в нормална работна среда?

К. Д. Ще се повтора, но пак ще кажа, че не бива да тръгват напред с проблемите си, а да представят това, което те могат. С други думи добре е да прилагат така наречения “Ресурсно ориентиран подход”. Неговият смисъл в синтезиран вид се изразява в това, че човек трябва да разчита на това, което има като потенциал и да не акцентира върху това, което не му достига. Освен това не бива да мислим, че всички са ни задължени. Всъщност, за да си на ниво в своята среда, винаги трябва да се доказваш и за съжаление това като че ли е един непрекъснат процес. Не можем да си позволим да почиваме на стари лаври, тъй че в тази работа май почивка не ни се полага.

Д. МИХАЙЛОВА

Когато инициативата е наша

ТСО "Марица" – Пловдив е позната с инициативност и оригинални хрумвания, които внасят радост в живота на съюзните членове, развеселяват хората, затворени през повечето време в домашните си крепости и така се създават приятни часове на дружеска сладка размисъл. Срещат се познати, оживяват спомените от миналото, приказката им се втурва към годините, когато са работили в "Успех" и разказва за производствения подем, за възможността да си построят свои домове, за отлетялата младост и за още много други неща.

Повод за подобни преживявания, дружелюбни срещи и носталгична вглъбеност беше 21 ноември – деня на Въведение Богородично, на християнското семейство и на християнската младеж. Подготовката и сценарият на тържеството бяха на Мария Вълчева, която завежда културната дейност и творческите инициативи при УС на нашата организация. Всичко беше непринудено, естествено и без парадна превзетост. Даниела Денчева с вдъхновение изпълни библейския текст на молитвата "Отче наш". Тодор Тодоров, както си го знаем – бате Тошо, прочете от сборника "Жития на светиите" специален текст за родителите на Дева Мария, нейното въвеждане в храма и определената ѝ роля в живота на християните по целия свят. След това Стоян Атанасов, който в младежките си години е завършил семинарията, изпълни православни песнопения. На пианото акомпанираше неуморната Величка Кърпарова. Подиумът беше достъпен за всеки, който желаше да поднесе нещо от сърцето си. Изслушахме изпълнения на формация "Настроение". Развлекателната програма завърши с изпълнения на дует "Амур", който, като артистична находка със своя интерпретаторски натюрел, е ярко явление в съюзната самодейност. Мария Вълчева и д-р Величко Павлов влагат много труд и старание, воля и усет, при поднасянето на старата градска песен и новите творби в този специфичен стил. Неусетно се изнизаха два часа на веселие, творчески наслади и приятни мигове от съпреживяването с непринудената душевност, поднесена ни от изпълнителите в този ден.

Тържеството завърши с дружеска почерпка, която беше подготвена от организаторите и от отделни членове на нашата ТСО. Спокойно можем да кажем, че всеобщата радост, дружеското веселие и душевната удовлетвореност са реално постижими във всекидневието, когато инициативата е наша.

Данчо ДАНЧЕВ,

председател на ТСО "Марица" – Пловдив

Успехи на творческия устрем

Към Регионалната организация на слепите в гр. Пловдив от 1998 година функционира литературно сдружение "Следа", което обединява литературните творци от нейния ареал. Това сдружение има своето достойно място в културния живот на тази категория инвалиди. През годините на своето съществуване групата издаде досега шест сборника със свои творби, които се посрещат с интерес от почитателите на писаното слово. Групата осъществява множество четения пред публика от съюзните организации в страната, пред читалищна аудитория и пред гражданската общественост. Наши творци са участвали в радиопредавания и телевизионни програми, което е значителен принос към нашата интеграция сред обществото. Те активно сътрудничат на специализираните и обществените периодични издания със свои литературни творби и журналистически материали. Всичко това е една прекрасна възможност за индивидуални творчески изяви, за мисловно вглъбяване и показ на словесния рисунък.

През изминалата година обществото на хората с увредено зрение в Пловдив имаше три забележителни юбилея, които са значими събития от съюзния летопис. Навършиха се 60 години от създаването на местна организация на слепите в нашия град, 50 години от откриването на ПП "Успех" и 40 години от функционирането на Националния център за рехабилитация на слепи. По повод на тези забележителни годишнини за пловдивчани, нашето Литературно сдружение "Следа", подкрепено от УС на РСО, инициира национален литературен конкурс за написване на разказ или стихотворение на свободна тема. Постъпиха творби от десет автори. Творбите носят в себе си индивидуалния почерк на преживяванията, душевните нагласи за словесен рисунък на картинния свят, житейската събитийност и взаимоотношенията в реалното всекидневие.

На 13.11 – международен ден на слепите, жури в състав - председател Стефан Стойчев – писател и телевизионен водещ и членове Галя Петрова и Данчо Данчев, които са с филологическа квалификация, задълбочено се запознаха с представените творби, анализираха техните литературни достойнства, отчетоха допуснатите езикови слабости, неточностите в самия изказ и отклоненията в събитийния поток на действието. В крайна сметка в двата раздела бяха отличени следните творби и автори: За написване на разказ – "Глътка щастие" от Мариана Христова, "Експериментът" от Димитър Грудев и "Последната издънка на Хаджитанасовия род" от Владимир Желев; за поезия – "Есен" от Величка Кърпарова, "Призори" от Здравко Лекишев и "Днес" от Стефка Стойчева, а за сатирични стихове беше отличен Ангел Сотиров.

От името на Регионалната организация на слепите – Пловдив и от Литературно сдружение "Следа" поздравяваме отличените автори, като им пожелаваме нови творчески успехи, дръзновение и будна съвест. Отличените творби ще бъдат отпечатани в седмия сборник, който нашата група подготвя.

Данчо ДАНЧЕВ

PCO Бургас

На 28 и 29 ноември УС на PCO Бургас проведе семинар в х."Бачо Киро". Пътуването осъществихме със специализирания транспорт за трудноподвижни хора на фирма "Бургасбус", за което сме изключително благодарни на нейния управител г-н Петко Драгнев.

Бяхме любезно поканени и посрещнати от председателя на PCO Дряново г-н Атанасов и част от членовете на УС на местната организация. Срещата протече в много приятелска атмосфера, като всеки сподели опита си и постиженията в организационния живот. Интересно ни беше да разгледаме предприятието, където работят незрящите от Дряново, интересно ни беше и чутото от неговия управител г-н Попов. В малкото свободно време, с което разполагахме, решихме да посетим село Боженци, където прекарахме много весело и останахме с красиви спомени. Не пропуснахме Дряновския манастир и екопътеката до пещерата "Бачо Киро", която за съжаление бе затворена.

Незабравими ще останат двете вечери в хижата, пълни с много смях, танци и веселие. Доволни останахме от преживяното, което е една малка благодарност към целия екип на РУС за огромния труд, положен през годината.

Атанас ПЕТРОВ

В Бургас вече има Център за социална рехабилитация и интеграция на хора със зрителни увреждания

Сбъдна се една дългогодишна наша мечта и на 4 декември открихме център за рехабилитация и социална интеграция на хора със зрителни увреждания в град Бургас, намиращ се в сградата, където се помещават канцелариите на PCO и TCO.

Центърът ще предлага комплекс от социални услуги, изготвяне на индивидуални програми за социално включване, обучение на брайл и работа на компютър с говореща програма, мобилност, полезни умения, рехабилитация и адаптиране за водене на пълноценен и независим живот на хората със зрителни увреждания на територията на община Бургас. За осъществяване на тези дейности са назначени социален работник и социален педагог.

В центъра са инвестирани 12 хиляди лева, като 2 хиляди от тях са отпуснати целево от община Бургас, а останалите от утвърдените стандарти за делегирана държавна дейност.

„Реализирането на този проект е доказателство за доброто сътрудничество между централната и местната власт и води до успешно социално включване в обществото на хората със зрителни проблеми” - заяви в приветствието си кметът Йоан Костадинов.

„Сигурен съм, че всички сме радостни!” - каза от своя страна председателя на ССБ г-н Васил Долапчиев, като изказа огромната си благодарност към кмета и общинската администрация за положените усилия и намерените верни решения на проблемите.

На тържествения водосвет присъстваха и гости от всички социални институции и звена към общината, спонсори, доброжелатели, а така също и съюзни членове.

Радостта и задоволството по лицата им е награда за труда на актива на РСО Бургас.

ТСО Русе

В края на всяка календарна година предприятия, организации и фирми отчитат едногодишната си дейност. Това направи на 7 ноември 2006 ТСО Русе с председател Росица Маринова.

В отчетния доклад бе отбелязано всичко постигнато от ръководството, а също и допуснатите пропуски. В изказванията бяха отправени препоръки, не липсваха и критични забележки. Бе попълнен съставът на Управителния съвет на организацията. Предложено бе и се взе решение и тази година да бъде спазена традицията за колективно отбелязване на Коледните и Новогодишните празници.

Така, на 17 декември, ресторант "Дружба" ни оказа гостоприемство, като ни предостави салона си с красива новогодишна украса, за което им благодарим.

С кратки приветствия към присъстващите се обърнаха председателката на ТСО Русе Росица Маринова и председателката на РСО Валентина Мардеросова. За доброто настроение допринесе оркестър "Русенска китка", съставен от наши членове.

Кулминацията настъпи, когато бе обявено, че микрофонът е за всички. Така се разбра, че сред нас има много големи таланти. Мнозина се изяха в надпяване и надиграване.

Разделихме се с хубави пожелания за радост и светлина в душите.

Тодор ЛАЗАРОВ

Честито "Златно перо"

На 9 декември, нашият кореспондент Янчо Милев бе удостоен с почетния знак на Съюза на българските журналисти "Златно перо". Това високо отличие той получи заради журналистическия си усет към различни актуални теми и за ярките му публицистични изяви, които неведнъж са

предизвиквали широк обществен отзвук.

Янчо Милев е роден на 14 февруари 1977 г. в Тополовград. От 1996 г. е освидетелстван от очна ТЕЛЖ - Пловдив.

Високата оценка на СБЖ е в пълно съзвучие и с мнението на читателите на вестник "Тракия Труд", които в писмата си до редакцията изразяват своето възхищение от неговата актуална и ангажирана публицистика.

Като честитим високата награда, му пожелаваме да продължи и занапред да превзема високите върхове на журналистическото поприще. С многогодишната си журналистическа дейност Янчо Милев е доказал, че не се страхува да изкачва и най-стръмните.

Екип на в. "Тракия Труд",

Стара Загора

В помощ на хората с увреждания

От ноември миналата година Центърът за социална рехабилитация и интеграция в Тополовград предоставя на своите клиенти нов вид услуга - двигателна рехабилитация и лечебна физкултура за хора, трайно или временно, загубили работоспособност.

В стремеж да бъдат максимално полезни на хората с двигателни проблеми, е оборудвана зала за провеждане на рехабилитационните процедури. Закупени са уреди за раздвижване на всички части на тялото и различни пособия за рехабилитация. Лекар-специалист по физиотерапия и рехабилитация назначава рехабилитационните процедури, а за тяхното провеждане се грижи специалист-рехабилитатор.

Центърът предоставя услугите си напълно безплатно и не ги обвързва с изискванията на НЗОК.

С достойнство в Европа

Общоградски концерт, по повод на международния ден на хората с увреждания, се състоя на 3-и декември в залата на младежкия дом в Добрич. Организатор на проявата бе РД на сляпоглухите в града. Концертът премина под мотото "С достойнство в Европа". В него участваха хора с увреждания от РД на сляпоглухите, ТСО на слепите, НПО "хобисклуб", ученици от училище "Петър Берон" и др. Към проявата се присъединиха и ученици от училище "Св. Климент Охридски".

Гости на мероприятиято бяха представители на областната управа, общината, ЦСРИ, общинска служба "Социално подпомагане" и много граждани.

Получени бяха много поздравителни адреси от областната управа, кмета Детелина Николова и Димитър Парапанов - председател на НАСГБ.

Навън беше студен декемврийски ден, но в кокетната зала на Младежкия дом имаше много емоции и човешка топлина.

Калинка КОВАЧЕВА

ТСО Червен Бряг

На 13 декември ТСО „Червен бряг” организира за своите членове тържество по случай Коледа и Нова година.

Хорът към клуба на пенсионера и туристическото дружество изнесе богата литературно-музикална програма. Бурно беше аплодирана песента за Червен бряг, с която хорът откри програмата. Много аплодисменти получи и Наца Петрова, която изпълни "Тиха нощ, свята нощ".

На тържеството присъстваха гости от общината, дружеството на инвалидите и клуба на пенсионера.

Председателят на ТСО Георги Василев и сътрудничката Веска Вутева пожелаха на всички весела Коледа и щастлива Нова година.

УС на ТСО реши да отпусне финансова помощ на четирима от най-нуждаещите се съюзни членове. Невена Милчева - управител на хранителен магазин, осигури на всички почерпка, а най-възрастните и лежачоболните бяха посетени и получиха почерпка в домовете си.

Веска ВУТЕВА

ТСО Долни Дъбник

Най-светлият и почитан празник за млади и стари от векове е Рождество Христово.

И тази година УС на ТСО Долни Дъбник реши да достави малко радост и да окаже внимание на своите членове. При нас е традиция събранията и тържествата да се провеждат в населени места, където живеят повече съюзни членове, за да не бъдат лишени от присъствие и най-възрастните от тях.

Пръв отвори врати клубът на пенсионерите в с. Горни Дъбник. Инициативата дойде от най-възрастната жена от нашите членове - Надежда. Разнообразно подредената трапеза говореше за добрата подготовка. Участничките - Надежда, Веска, Роза, Донка, Петя и други, показаха, че когато човек има добро сърце, може да направи много, независимо от възрастта.

Тържеството уважиха председателката на пенсионерския клуб г-жа Калейска и социалният работник г-жа Банкова.

Всички бяха благодарни за уважението от страна на Управителния съвет на ТСО, а получените от районно управление на НОИ - Плевен календарчета с образа на Св. Мина им донесоха искрена радост.

На 21 декември същата среща се проведе с наши членове от град Искър и село Писарово. Тържеството организираха Величка Драганова и Олга Христовска. Няма нищо по-приятно от това да видиш усмивки по лицата на присъстващите, когато си се постарал да ги зарадваш. И тук най-възрастната не само по години, но и по членство в ССБ, баба Куна трогна всички със своята почерпка.

В град Долни Дъбник коледното тържество се проведе на 22 декември в Клуба на инвалида. За доброто настроение най-голяма бе заслугата на Никола Наков, който ни весели със своите прекрасни песни.

Така се потвърдиха думите, че щастието не е материално! Щастие е когато обичаш и си обичан!

„А ние, приятели, - каза председателката - наистина се обичаме и винаги ще си помагаме!“

КОНСУЛТАЦИЯ Влязоха в сила промените в закона за интеграционните добавки

След перипетиите около промените в Закона за интеграция на хората с увреждания – решението на Върховния административен съд за отмяна на разпоредбите в някои членове в Правилника за прилагане на закона, приemanето на промени от депутатите, за да се избегне посоченото в решението на съда противоречие между закона и правилника, вето на президента върху закона за промените и повторното му гласуване в Народното събрание. Сега можем са съобщим, че Законът за изменение и допълнение на Закона за интеграция на хората с увреждания е окончателно приет и е обнародван в бр. 97 на "Държавен вестник".

Според новите членове на закона, сега правото на интеграционни добавки има следния вид:

По чл. 42а право на месечна добавка за транспортни услуги, съобразно вида на уврежданията, имат лицата със затруднения в придвижването с намалена работоспособност от 50 до 70 на сто, а хората с трайни слухови и/или зрителни увреждания, довели до загубена работоспособност 71 и над 71 на сто имат право на добавка за достъпна информация. Според чл. 42б право на интеграционна добавка за обучение имат лицата с 50 и над 50 на сто намалена работоспособност, а тези със 71 и над 71 на сто имат право на добавка за транспортни услуги. Лицата с над 90 на сто намалена работоспособност и с определена чужда помощ имат право на добавка за информационни и телекомуникационни услуги. В чл. 42в е предвидено децата с намалена възможност за социална адаптация да имат право на месечни добавки за транспортни услуги, за обучение и за достъпна информация. На добавка за балнеолечение и рехабилитационни услуги, която се предоставя веднъж

годишно при наличие на медицинско предписание от лекар специалист, имат право по силата на чл. 42г лицата с трайни увреждания с над 90 на сто намалена работоспособност, децата с намалена възможност за социална адаптация и военноинвалидите. Във втората алинея на същия член е предвидено лицата с определена чужда помощ да получават двойния размер на добавката за покриване на разходите на един придружител, ако ползват такъв.

Децата с 71 и над 71 на сто намалена възможност за социална адаптация имат право на месечна добавка за информационни и телекомуникационни услуги (чл. 42д).

Лицата с 50 и над 50 на сто намалена работоспособност имат право на добавка за наем за общинско жилище, ако са самотни и договорът за наем е сключен с тях (чл. 42е).

Ще цитираме и разпоредбата на чл. 42, ал. 1, според която хората с трайни увреждания имат право на месечна добавка за социална интеграция според индивидуалните им потребности, съобразно вида на увреждането, степента на намалена работоспособност или намалена възможност за социална адаптация. С новия закон се създава и нова алинея 3 към този член, по силата на която споменатите по-горе индивидуални потребности се определят въз основа на методика, утвърдена от министъра на труда и социалната политика, по предложение на изпълнителните директори на Агенцията за хората с увреждания и на Агенцията за социално подпомагане.

НОИ обявява осигурителен доход

Националният осигурителен институт е определил поредния средномесечен осигурителен доход, както следва:

- по чл. 70, ал. 4 от КСО за месец октомври 2006 г. в размер на 351,39 лева;

- по чл. 70, ал. 2 за периода 1.XI.2005 - 31.X.2006 г. в размер на 348,77 лева.

Така определеният средномесечен осигурителен доход по чл. 70, ал. 2 от КСО служи при изчисляване

на размерите на новоотпуснатите пенсии с начална дата през месец ноември 2006 година.

В. „Трета възраст”

НОВИ КНИГИ В СЪЮЗНИТЕ ФОНОБИБЛИОТЕКИ *Говореци книги, записани и възстановени през 2006 г.*

През изминалата 2006 г. работата в студиото за звукозапис на ССБ продължи с добро темпо. Бяха записани 125 нови заглавия върху 68 диска или 1454 часа и възстановени над 60 заглавия, с обща продължителност над 700 часа. Продължи практиката за абонаментно разпространение на дискове, като броят на абонатите достигна над 120 души. Стремежът ни е да разнообразим възможностите за нашите читатели да подбират заглавията на книгите по свой вкус, като в тази връзка през новата година ще предложим няколко тематични колекции, за които ще бъдете уведомени своевременно. А сега по традиция ви предлагаме каталозите със заглавията, които са записани и възстановени през 2006 г.

Предлагаме на вашето внимание и списък с възстановените заглавия през изтеклата година:

ОБЩЕСТВО *Обществена защита на правата на хората с увреждания*

Защитата на правата на човека е тема, която вълнува човечеството още от дълбока древност. Наред с възникващите държавни структури и органи на властта още в древността възниква и фигурата на адвоката – от латински език „повикан за защитник”. Много скоро след

възникването си професията на адвоката обаче става високо платена и отново се явява нужда от обществена защита на правата на гражданите. Дълги векове хората са живели без правна закрила и защита. Едва през 18 век, като посредник между народа и държавната администрация, се появява институцията „Омбудсман“.

Създаването и успешното функциониране на институцията „Омбудсман“ /народен защитник, парламентарен пълномощник, граждански общественик, медиатор и пр./ е гаранция за развитие на автономно, активно гражданско общество. Омбудсманът е коректив на начина на управление. Той се утвърждава като част от механизма за свободно упражняване на човешките права, неговата основна цел е да осигури бърза, навременна, ефикасна и лесно достъпна защита на засегнатите от администрацията. Институцията на омбудсмана е извънсъдебно средство за защита на човешките права и свободи.

За пръв път институцията „Омбудсман“ се въвежда в Швеция през 1713 г. не от друг, а от самия Крал Карл XII. Затова за назоваване на длъжността и днес се използва шведската дума „Омбудсман“, което означава „народен защитник“. Естествено възниква въпросът защо му е на краля на Швеция някой, който да му се бърка в работите? Защо сам да си усложнява живота, като си назначава опонент? През този исторически период на територията на Швеция се е ширел неограничен произвол от страна на местните управници спрямо населението. Крал Карл е искал някой да постави под контрол собствените му наместници по места. Общественият защитник силно намалява напрежението пред кралския кабинет, като предварително редуцира възникналите конфликти между администрацията и населението и тези конфликти не стигат до кралската институция. По този начин се постигат три цели:

- администрацията става по-внимателна поради постоянния контрол,
- населението има към кого да се обърне при възникнал конфликт с местната администрация,
- кралската институция не се занимава с местни въпроси и може да се концентрира върху държавните дела.

Дори може да се каже, че въвеждането на институцията „Омбудсман“ е довело до намаляване на социалните революции в Европа.

Освен това появяването на коректив на монархията представлява стъпка към началото на демократизиране на обществените отношения в европейските страни.

През XIX и XX век институцията „Омбудсман“ се въвежда в повечето европейски страни: Франция – 1873 г., Финландия – 1919 г., Дания – 1953 г., Германия – 1956 г., Норвегия – 1962 г., Великобритания – 1967 г., Португалия - 1976 г., Австрия – 1977 г., Испания – 1978 г., Ирландия – 1980 г., Холандия – 1982 г., Италия – 1990 г., Белгия – 1995 г.

Договорът от Маастрихт за създаване на Европейския съюз, подписан на 7 февруари 1992 г., предвижда учредяването на европейски омбудсман. Европейският омбудсман се назначава от европейския парламент и има неговия мандат. Основна негова задача е да съдейства за разкриването на неправомерни действия в работата на институциите и органите на Европейския съюз.

Сътрудничеството между отделните омбудсмани от различните страни се осъществява от два международни органа – Европейския институт по проблемите на омбудсмана със седалище Инсбрук – Австрия и Международния институт на омбудсмана със седалище Едмънтън – Канада.

Естествено налице е разнообразие в наименованията на институцията в различните езици и държави, например в Австрия го наричат адвокат на народа или народен правозащитник, във Великобритания - парламентарен комисар за администрацията, а във Франция - медиатор или посредник.

България възприема шведското название „Омбудсман”, като обикновено го пояснява с термина „Обществен защитник”.

Правомощията на омбудсмана се състоят в следното:

- разглежда подадени до него жалби и извършва разследване във връзка с тях,*
 - отправя предложения и препоръки до институциите за зачитане на правата и свободите на гражданите, както и за отстраняване на последиците от накърняването на определени права и свободи,*
 - посредничи между институциите и засегнатите лица,*
 - иска и получава навременна, пълна, точна и ясна информация от институциите и има пряк достъп до тях,*
 - изразява публични мнения и становища във връзка със случаите, по които е сезиран,*
 - уведомява органите на прокуратурата, когато в резултат на своите проверки и наблюдения установи, че има данни за извършено престъпление,*
 - подготвя и внася ежегоден доклад за дейността си пред органа, който го е учред*
- Всеки гражданин има право да сезира омбудсмана с жалба, която може да се подаде писмено или устно, лично или по телефона, по пощата или чрез представител. Омбудсманът може и да се самосезира, когато установи нарушение на публични права.*

По правило омбудсманът е едноличен орган. Той може да бъде национален или местен, общ или специализиран – например по въпросите на здравеопазването, на жените, на децата и пр.

Тридесет и деветото народно събрание на Република България прие първия Закон за общественя защитник /омбудсман/ на 8 май 2003 година. Този закон урежда правния статут, организацията и дейността на националния омбудсман. Омбудсманът се застъпва, с предвидените в закона средства, когато с действие или бездействие се засягат или нарушават правата или свободите на гражданите, от държавните или общинските органи и техните администрации, както и от лицата, на които е възложено да предоставят обществени услуги. Под обществени услуги законодателят разбира образователни, здравни, социални, водоснабдителни, канализационни, електро и топлоснабдителни, пощенски, телекомуникационни, търговски, охранителни и други подобни услуги, предоставяни за задоволяване на обществени потребности. От 5 август 2003 година е направено допълнение на чл. 21 от Закона за местното самоуправление и местната администрация, според което Общинският съвет може да избира обществен посредник, който съдейства за спазване на правата и законните интереси на гражданите пред органите на местната власт. Вече има общини в България, в които действат омбудсмани, избрани от общинските съвети, както и специализирани омбудсмани, назначени от местните власти или неправителствените организации.

На 6 октомври 2004 г. в град Варна със заповед на кмета Кирил Йорданов беше назначен първият в България специализиран обществен защитник на хората с увреждания. Това е резултат от няколкогодишна дейност на Обществения съвет по рехабилитация и социална интеграция на хората с увреждания в община Варна, който вече включва над 40 неправителствени организации на и за хора с увреждания. В социалната програма на общината, която се изготвя всяка година с участието на Обществения съвет и всички дирекции на общинската администрация, е заложено определянето на общински експерт, който да изпълнява функцията „Омбудсман на хората с увреждания”. Гражданите с различни увреждания се нуждаят от някой, който да защитава правата им и да посредничи между тях и институциите на местната и централната власт. Така се постига равнопоставеност и по-голяма социална справедливост в обществото.

Ето най-често поставяните проблеми:

- В областта на социалното подпомагане – отпускане на социални помощи, помощи за отопление, откази, мотиви за отказ, възможности за еднократни помощи.*
- В областта на социалните услуги – възможности за ползване на личен или социален асистент, настаняване в социална институция, включване в домашен социален патронаж, почасови услуги в дома.*
- В областта на медицинската експертиза – жалби и питання по повод закъсняло произнасяне на ТЕЛК, непроизнасяне от НЕЛК, съдебни искове срещу ТЕЛК за пропуснати ползи, жалби до Европейския съд по правата на човека в Страсбург за неправилно провеждано лечение и неправилно определена причина за инвалидизирането, непризнаване на професионална болест и пр.*
- В областта на жилищната политика – молби за общински жилища, питання и становища, съдействие за подаване на документи.*

- В областта на пенсионното законодателство – право на инвалидна пенсия, осигурителен стаж при грижи за човек с увреждане и пр.

- В областта на трудовата реализация – консултации за преференциите за работодателите, които наемат хора с увреждания, консултации за самонаемане.

- В областта на услугите за деца – социални асистенти, ресурсни учители, специализирани групи, специален транспорт за ученици и студенти.

- В областта на достъпната архитектурна среда – изграждане на подходи и рампи, асансьори и лифтове, специален транспорт, устройства за озвучаване на светофари и автобуси за нуждите на незрящите граждани.

След 14-месечната ми дейност като Обществен защитник на хората с увреждания в Община Варна мога да направя следните изводи:

Хората с увреждания имат равни права като всички останали граждани. За да могат да ги реализират, обаче, те често се нуждаят от обществена подкрепа. В този смисъл намирам дейността на Омбудсмана на хората с увреждания за особено необходима.

Една от основните функции на Обществения защитник е разясняването на правата на клиентите и начините за тяхното осъществяване. В този смисъл известна част от моята дейност беше образователна – да разясня по какви въпроси могат да се обръщат към мен, какви са моите правомощия и какви са процедурите за защита на правата. Сега повечето хора с увреждания знаят, че към мен могат да се обръщат само по публично правни – административни въпроси, както и че не мога да ги представлявам в съда.

Хората с увреждания понякога не знаят коя е компетентната институция за решаване на конкретния въпрос. Те твърде често се оплакват от негативното отношение на административните служители, както и от невъзможността да разберат причините за отказ. Като цяло администрациите нямат достатъчно време да обясняват и не винаги проявяват необходимото уважение и търпение към клиентите. Най-често оплакванията са от органите на социалното подпомагане и здравните власти и нито веднъж от администрацията на Община Варна.

С цел по-ефективно решаване на проблемите на хората с увреждания към мен са се обръщали и институции, което още веднъж доказва необходимостта и полезността на институцията Омбудсман.

Наблюдава се недостиг на социални услуги за хората с увреждания спрямо броя на нуждаещите се – например има недостиг на лични и социални асистенти, ресурсни учители, специализирани институции, общински и защитени жилища и пр. Надявам се в тази посока да се работи за разширяването на предлагането в нашия град.

За защита на своите права към мен са се обръщали и хора без увреждания. Смятам, че в град като Варна - с модерно мислене и позитивни инициативи, би било добре да има Омбудсман на всички граждани.

Веселина СТОИЛОВА

Омбудсман на хората с увреждания към община Варна

ПИСМО Благодарствено писмо до ССБ от Дж. Литъл

До

Съюза на слепите в България,

София

Уважаеми членове на Съюза,

пиша Ви, за да благодаря за всичко направено от вас по време на пътуването ми в България, което беше толкова приятно. Когато за първи път чух за идеята Ви, не можах да повярвам на ушите си. Но сега моето съзнание е пълно с такива богати впечатления от България, че тя вече не е далечна и екзотична за мен страна, за която нищо не знам, а място пълно с топлина, гостоприемни приятели – млади и възрастни, и спомени пълни с любов.

Последната вечер седнах в хотелската си стая и слушах дисковете, които ми бяха подарени в училището за деца със зрителни увреждания в София и тези, които получих в книжарницата на представянето на книгата ми. Чрез музиката направих едно пътуване във времето, което беше много по-бързо от това със самолета ни през Прага на път за вкъщи. Между другото Хъни /кучето-водач/, направи пътуването ни до и от София толкова лесно, като че ли отдавна е пътник по далечни дестинации. Тя спа почти през цялото време на пътуването, което ние със сестра ми Пат така и не можахме да направим.

Бих желала лично да благодаря на г-н Васил Долапчиев, г-н Кеворк Кабзамалян, г-н Стефан Данчев и г-жа Красимира Томова за всичко, което направиха – за радушия прием и за официалното представяне на книгата ми „Мило дневниче“, преведена на български език. Беше прекрасно от ваша страна - не само поканата, която ми отправихте, а и гостоприемството, с което ме удостоихте.

Персоналът на хотела, в който бяхме настанени, също ни посрещна много радушно и беше много чевръст при сервирането на прекрасните гозби.

Бих искала да се извиня за закъснението при изпращането на това писмо. Разбира се, имахме закъснение на полетите, а като се върнахме вкъщи - през времето на нашето отсъствие се беше появил проблем. Тези две неща станаха причина да напиша това благодарствено писмо по-късно, докато се възстановявах от пътуването.

Също така ние отделихме много от времето си, за да разказваме на приятели за всички преживявания, които имахме във вашата страна – в София и Пловдив, в манастира, до който ни води Правда /Правда Митева – преводач и издател на книгата „Мило дневниче“/, за нейния син, който ни заведе при грънчар, с когото сестра ми си поговори. Разказвахме за децата, с които си говорихме и които ни пяха. Показах на гостите си златния медал и плакета, които получих и споделих с тях българското вино, което оцеля в багажа ми.

Ние никога няма да Ви забравим и, чувайки за България, в сърцата ни ще нахлуват топли спомени.

Искрено ваша: Джийн Литъл,

Канада, Онтарио

РЕАЛИЗИРАНА МЕЧТА Отвъд погледа на обществото

Това е заглавието на документалния филм, продуциран от сдружение „Зрение” с председател Ели Станишева. Нейната дълго лелеяна мечта стана реалност на 4 декември - 28-ия ѝ рожден ден. Тогава се проведе официалната презентация на филма, чиято цел е да покаже незрящите, успели да постигнат професионалната си реализация извън структурите на ССБ.

Реализацията на този проект не би била възможна без приятелите на сдружението, които с удоволствие се включиха и помогнаха, финансово и морално, на обществото да се запознае с незрящите в една съвсем нова светлина. Едни от тези приятели на сдружението са Междунниверситетският център за развитие на кариерата при УНСС и мобилният оператор „Глобул”, чието партньорство с организацията на Ели Станишева е пословично от няколко години. Именно от тях сдружението получава най-сериозна финансова подкрепа за създаването на документалния филм. „Глобул” е негов генерален спонсор. Не на последно място е и помощта на фирма „Декони”, на екипа, заснел продукцията и разбира се на главните герои, участниците. Всички създатели на филма са работили на доброволни начала, като се започне от сценариста и се стигне до режисьора Момчил Момчилов.

Филмът е под патронажа на министъра на труда и социалната политика Емилия Масларова и ректора на УНСС професор доктор Борислав Борисов.

Един от спонсорите е АЕЦ „Козлодуй”, а също и фирмите „Спийди” и „Комос”

Самият филм е реална история на шестима незряци, които успешно са се реализирали професионално. Желанието на създателите му е да покажат незрящите като добри професионалисти, всеки в своята област, а също и оценката, дадена им от техни виждащи колеги. Във филма е използван интересен режисьорски похват - през цялото време на екрана вървят субтитри с въпроси към участниците, а техните отговори звучат във вид на монологични откровения и споделяне със зрителите.

Филмът е поредният опит за задълбочаване на интегрирането на незрящите в обществото, а също така и средство за доказване на техните професионални умения и възможности за нормално общуване.

Героите във филма са Светослав Тимев - успешно реализирал се като масажист в държавна болница по рехабилитация в София, високо ценен от колеги и пациенти.

Петър Стайков е представен като преподавател по политология в Нов български университет. Във филма той изразява своята гледна точка за отношенията между слепите и зрящите, като подчертава, че при този вид общуване, активни трябва да са слепите.

Певецът и композитор Орхан Мурат е показан като музиканта-бохем. Разказва за началото на кариерата си като рок-певец и как, като преминава през различни стилове, добива голямата си популярност.

Председателят на спортен клуб "Витоша" Иван Янев разказва за голбала като популярна игра сред слепите и за необходимостта този спорт да има развитие в България.

Интересно е представянето в този филм на Йордан Петров. С огромно удовлетворение той споделя, че действително е намерил своето призвание като акордьор на пиана. С тази професия Данчо изкарва хляба си и е високо ценен в зала "България", където работата не свършва.

Накратко това са главните герои от филма, които са постигнали нещо, благодарение на своите умения и професионализъм.

Показването на тези хора е коствало на Ели Станишева две години усилия, но резултатът от тях много си заслужава. Нейната мечта се сбъдна, а обществото, може би наистина ще погледне „отвъд“ и ще бъде по-готово да приема незрящите като свои пълноценни членове - колеги и приятели.

Излизането на бял свят на този документален филм е само поредният резултат от дейността на сдружение „Зрение“. През шестте години на съществуването си сдружението нееднократно е подпомагало в различни форми незрящите, предимно младите хора. Това за пореден път доказва, че и малките организации имат бъдеще в България и въпреки ограничените си финансови възможности могат да бъдат много полезни за незрящите, особено ако работят с желание, амбиция и всеотдайност.

Марина ПЕТКОВА

ЮБИЛЕЙНА ТРИАДА В ПЛОВДИВ 40 ГОДИНИ НАЦИОНАЛЕН ЦЕНТЪР ЗА РЕХАБИЛИТАЦИЯ НА СЛЕПИ – ПЛОВДИВ

За екипа на Националния център за рехабилитация на слепи /НЦРС/ – Пловдив месец декември 2006 година премина под знака на 40-годишния юбилей на институцията. Беше решено да се съчетае полезното с приятното. Празненството за юбилея беше организирано като двудневна научнопрактическа конференция

Подготовката започна отрано, с дефиниране на докладите от научния ръководител – проф. д.п.н. Владимир Радулов и възлагането на разработката им от експерти, работещи в областта на обучението и рехабилитацията на зрително затруднени лица.

Конференцията се проведе от 18 до 20 декември в Парк-хотел „Империал” – Пловдив, където беше осигурена подобаваща тържественост на мероприятияето. Присъстваха гости от цялата страна – членове на УС на ССБ, експерти от дневните рехабилитационни центрове, бивши преподаватели от НЦРС, преподаватели от СУ „Климент Охридски”, представители на местната власт и социални партньори. Почетни гости на конференцията бяха дъщерята и внучката на Христо Белобрадов - основател на Центъра през октомври 1966 г.

Форумът беше открит с приветствие на председателя на ССБ – г-н Васил Долапчиев. В краткото си слово г-н Долапчиев наблегна на изключителната заслуга на НЦРС за процеса на рехабилитация, професионалното обучение и интеграция на хората със зрителни увреждания от цялата страна. В изпълнение на Решението на УС на ССБ от 01.12.2006 г. г-н Долапчиев връчи на НЦРС най-високото съюзно отличие – „Хуманитатис кауза” и икона на Св. Иван Рилски. Всички служители на НЦРС бяха отличени с грамоти; управителят на НЦРС – г-н Стефан Данчев бе удостоен със „Златна значка”, а програмният мениджър г-жа Александрина Костова – със „Сребърна значка”. За заслуги към рехабилитацията и обучението на зрително затруднени лица с юбилейни плакети бяха наградени проф. д.п.н. Владимир Радулов, Ангел Сотиров, Димитър Парпанов, Владимир Желев, Данчо Данчев и семейството на Христо Белобрадов.

Приветствия поднесоха представители на местната власт и народни представители. Председателят на Националната асоциация на слепоглухите в България – г-н Димитър Парпанов връчи плакет на НЦРС и грамоти на всички учители за заслугите им в рехабилитацията на зрително затруднени лица със слухови увреждания от цялата страна.

След приветствията, конференцията продължи делово с докладите на участниците и обсъждания. Разработените доклади бяха на високо експертно ниво и засегнаха съвременни аспекти на рехабилитацията, интеграцията и професионалното обучение на зрително затруднени. Особен интерес предизвикаха докладите, свързани с медиацията на трудовия пазар и ролята на проектния мениджмънт в новите условия на членството на България в ЕС. Докладите по основна рехабилитация, брайлово и компютърно обучение, ориентиране и мобилност, зрителна

рехабилитация и полезни умения също бяха пречупени през призмата на сравняване на достиженията на НЦРС със световните в тези области и като заключение доведоха до извода, че посоката на развитие на НЦРС във времето е правилна, последователна и успешна.

По време на конференцията беше дадена възможност и за дискутиране на различни проблеми. Участниците бяха изключително активни и показаха голям интерес при обсъждане на въпроси, свързани с насочване на късноослепелите лица към различни форми на рехабилитация, проблемите на дневните рехабилитационни центрове, рехабилитацията на слепи с множество увреждания, снабдяването с технически средства за слепи, професионалната подготовка и трудовата реализация на хората със зрителни увреждания.

Беше отделено време и за посещение на НЦРС. Гостите бяха посрещнати в обновеното фоайе на Центъра. Изложбата на тапицирани мебели, изработени в цеха по тапицерство на НЦРС и плетените облекла, произведени в курса по художествено плетиво предизвикаха всеобщо удивление. Гостите разгледаха кабинетите и интернатната част, запознаха се с продуктите и дидактичните материали, произведени в НЦРС за обучението на зрително затруднените клиенти. Лошото време не успя да провали и предвидената разходка из стария Пловдив. Гостите от страната успяха за няколко часа да се потопят в древната атмосфера на стария град.

Двете вечери от конференцията протекоха в изключително приятна обстановка в ресторанта на парк-хотел „Империял”. Гържествената атмосфера по време на коктейла и официалната вечеря, съчетана с приятелските неформални разговори и гарнирана с непредвидения джаз-концерт на проф. Радулов остави незаличими спомени у всички присъстващи.

Александрина КОСТОВА

60 ГОДИНИ СЪЮЗНА ОРГАНИЗАЦИЯ НА СЛЕПИТЕ В ПЛОВДИВСКИ РЕГИОН

Според древни поверия и митове, земната суша се носи сред безбрежния океан на гърбовете на три огромни кита. Образно казано, трите кита – всичките юбиляри /по на 60, 50 и 40 години/ през изтеклата 2006 г., върху които е легнал организационният живот на хората със зрителни увреждания в Пловдив и региона, са РСО с териториалните ѝ подразделения, производственото предприятие „Успех“ и Рехабилитационният център за слепи. Всяко от тези формирования е извървяло дълъг и нелек път. В момента Регионалната организация на слепите в Пловдив е най-голямата съюзна организация в рамките на ССБ, с утвърдени традиции и богат организационен живот.

„Успех Комерс ССБ“ ЕООД Пловдив вече не изпълнява водещото си предназначение, както при създаването си, да трудоустроява зрително затруднените, но продължава да носи в съюзния бюджет немалко приходи, чрез отдаване под наем на значителния сграден фонд, наследен от предшествениците ни.

Създадена като център за рехабилитация на късноослепели, днес тази институция е Национален център за рехабилитация на слепи, с добра материална база, солиден професионален опит, чудесни перспективи за развитие, а от 2007 г. вече е и със самостоятелно перо в Държавния бюджет. Считам обаче, че именно здравият фундамент, върху който организираното съюзно движение на слепите бе поставено от неговите пионери преди шест десетилетия, дава предпоставка за плодовете, които берем дн

Едно от мероприятията, инициатива на Комисията за връзки с обществеността към РУС и посветено на 60-годишнината на РСО в Пловдив, бе кръгла маса с участието на актива на организацията, където хората да бъдат по-подробно запознати с историята на възникването и етапите на развитие на организираното движение на незрящите. По стечение на обстоятелствата провеждането на това мероприятие се забави и обхватът от участници бе значително по-малък от първоначално предвиждания, но, независимо от всичко, на 14 декември идеята се осъществи. С направеното въведение Ангел Сотиров разясни замисъла на идеята и нахвърли насоките, по които биха се развили обсъжданията и дискусиите. Основното изказване бе направено от Данчо Данчев, който дълго време се е занимавал с проучване на документните извори по тези въпроси. Независимо от разминаванията в определени подробности и детайли в източниците, които той е ползвал, в сравнение с ползваните от Желязко Пеев в неговите изследвания, става ясно едно – през месец февруари 1946 г. са положени основите на клон на Дружеството на българските слепи в Пловдивския регион, регистриран официално като Областно дружество на слепите – Пловдив.

Плеяда първопроходци като Иван Лефтеров, Георги Димитров Георгиев /Томбула/, Велко Гълъбов, Никола Николов, Георги Даракчиев и редица други работят с ентузиазъм и съзидателен хъс, за да създадат нещо ново – организация, която да защитава интересите на хората без зрение, да се бори за тяхното препитание, обучение и трудоустрояване и в крайна сметка да подобри техния живот. Сред всички най-ярко се откроява фигурата на Христо Белобрадов – емблематична личност за пловдивските слепи и слабовиждащи, човек-институция, без когото нашата организация може би нямаше да е такава, каквато е сега. Избран за председател на пловдивския клон на общия ССБ през 1954 и 1955 г., за пръв директор на ПП „Успех“ – клон Пловдив от откриването му през 1956 г. и за пръв директор на Центъра за рехабилитация на слепи в Пловдив, той оставя незабравима диря, духовно и материално наследство, което е неизчерпаем източник на вдъхновение и подражание.

Кръглата маса продължи със спомени на очевидци на онези времена, като председателя на РКС

Костадин Дечев, и с въпроси на присъстващите. Телевизия „Евроком-България“ излъчи малък репортаж и интервю с председателя на РСО Велик Атанасов, интервю за пресата направи и Георги Генов. Участниците останаха доволни, с обогатени знания за извървения нелек, но в същината си благороден път.

Георги ГЕНОВ

50 ГОДИНИ „УСПЕХ КОМЕРС ССБ“ ЕООД

Петър Мишев, един от основателите на предприятието, си спомня, че електрическият ток в новото общежитие е пуснат чак на 1 август 1956 г., след като са заплатени дотогавашните задължения към доставчика с лични пари на Белобрадов и Иван Балтов. От 1 септември същата година е разкрит и работнически стол на етажа под общежитието. Отначало някои от неговите обитатели, поради недостиг на достатъчно места, са спели по двама на легло, а впоследствие в няколко стаи леглата са били на 2 етажа.

На 17-и ноември 1955 г. Бюрото на ЦС на ССБ провежда нарочно заседание, на което се решава разкриването и на производствено предприятие в Пловдив, като клон на ПП „УСПЕХ“ – София. На това заседание е назначен за управител на клона, считано от 1 декември 1955 г., Христо Белобрадов. На същото заседание е одобрен и първият финансово-производствен план и щатното разписание на предприятието за стопанската 1956 г. По същото време община Пловдив решава да предаде на стартиращото предприятие кошничарския цех (с машините и инструментите) на промкомбинат „Шипка“ и 3 етажа от сградата, находяща се на ул. „Абаджийска“ 1, заедно с целия инвентар и покъщината на бившото работническо общежитие „Сашо Димитров“ (някогашния хотел „Борислав“). Пловдивското предприятие започва стопанската си дейност на 3-и януари 1956 г. с 28 производственици – 26 слепи и 2 глухонеме. Дотогава част от пловдивските слепи работят в кошничарския цех на промкомбинат „Шипка“. През първите 3 години е застъпено само кошничарско производство – изплитане на куха стъклария – дамаджани и буркани, а също така и канцеларски кошчета. Метларството е второто производство, което се разкрива през 1958 година.

За да подобрят условията за работа в предприятието, Районният съвет на ССБ, съвместно с администрацията на същото започват още в началото на 1958 г. подготовката за строеж на нови работни и складови помещения. Общината отпуска на РС на ССБ 6 хил. м²; място, а впоследствие допълва същото с още 2 хил. и 600 м². Мястото е дадено безплатно за строеж и стопански двор. Това е днешният стар двор на „Успех“. Там през 1960 г. са завършени първите две типови етажни производствени помещения. От началото на 1960 г. се започва изпълнението на нова

строителна програма – типово работно помещение, работнически стол, две складови помещения и сграда за администрацията. Още през 1959 г. община Пловдив с решение 117 от 27-и юни отрежда безплатен парцел от 22,394 хил. м²; в кв. „Изгрев” за културно-битово строителство на ССБ. На 10-ти май 1960 г. пловдивските слепи за първи път влизат в своя собствена сграда. Това е истински празник – тогавашни работници са казвали: „На 9-ти май падна Берлин, на 10-ти май падна „Капана” (квартал в Пловдив, където дотогава работят). След това се правят надстройки над едноетажните сгради. Подготвят се планове и проектно сметни документации за строеж на четириетажна основна производствена сграда, която се завършва в края на 1964 г. И през следващата година в нея започва да кипи трудова дейност. По този начин стопанският двор на предприятието е завършен. Започва строежът на културния дом със салон, сцена и репетиционна зала, читалня и библиотека. През 1966 г. е завършена четириетажната сграда на работническото общежитие с 99 легла. Построяват се 3 четириетажни блока с още 84 апартамента за семействата на работниците и служителите от предприятието. В края на 1970 г. завършва строителството на сградата за детски ясли и градина.

Към 31 декември 1961 г. в предприятието работят 116 души. В него постепенно се разкриват нови производства – метларство, пасмантерийни изделия, пресукване на прежди, производство на багажни куфари, уплътняване на метални капачки за стъклени бутилки, производство на меки канцеларски папки. Откриват се и се обзавеждат с необходимите машини дърводелска и техническа работилници. Продължава строежа на производствени и складови помещения. През 1962 г. в предприятието са трудоустроени 145 слепи.

На 2-ри януари 1964 г. в Сливен се разкрива филиал на пловдивското предприятие. Това дава възможност на тамошните слепи да могат да работят, без да се отделят от семействата си. Завършва се надстройката на административната сграда и гаража. Усилено върви строежът и на културно-битовия комплекс, който се завършва през септември 1966 г. и от октомври същата година е вече обитаем.

През 1965 г. за директор на пловдивското предприятие е назначен Георги Даракчиев, който през следващото десетилетие показва своя голям мениджърски замах. През 1966 г. са трудоустроени 288 слепи работници. През 1967 г. се усвоява ново производство – монтаж на електроизолационни материали и нови модели луксозни куфари. Разширява се надомното производство на найлонови пазарски мрежи, за да се трудоустроят в него хора с нарушено зрение от прилежащия към предприятието регион. От 1969 г. се усвоява ново производство на куфари – тип луксозни, както и на кутии за пишещи машини, които са предназначени за износ.

В края на 1970 г. се завършва и предава за експлоатация сградата, предназначена за детския комбинат. В началото на юни 1971 г. в с. Богомилово – Старозагорско, е открит филиал на ПП „Успех” – Пловдив. През 1972 г. в предприятието са включени нови производства: папки със специални машинки, твърди и меки тетрадки, ученически блокчета, куфари „Аташе”, куфари „Дълбоки” – изгладени без шев, и други. Създава се и вторият производствено-стопански двор с многоетажна производствена и административна сграда.

През 70-те и 80-те години ПП „Успех” – Пловдив се утвърждава като едно от водещите предприятия в стопанската система на ССБ. Години наред то е най-голямото по численост на персонала, обема на промишлената продукция и по производствени площи. В края на 1989 г. в него работят над 1300 души, а слепите му работници и служители, включително тези от надомното производство и от филиалите, почти доближават числото 700. През този период са трудоустроени

всички желаещи да работят слепи хора от прилежащия регион, дава им се възможност да уредят живота си и да гарантират доста добри условия за съществуване на своите семейства. От 1975 директор на предприятието е Веска Вълчанова и с нейното име се свързват най-големите успехи на предприятието до 1989 година.

Обществено-икономическите промени след 1990 година, настъпилата стопанска стагнация, разгръщащата се пазарна икономика и ожесточената конкуренция променят изцяло условията за стопанска дейност на ССБ. В резултат на всичко това предприятието започва да отчита лоши финансови резултати и към 1-ви август 1999 г. задълженията към вътрешни и външни фирми възлизат на триста и тридесет милиона лева (триста и тридесет хиляди деноминирани лева). Това налага на ЦС на ССБ да вземе решение да прекрати производството в пловдивския клон. Считано от 3-и август 1999 г., с решение на Централния съвет на ССБ от 23 юли същата година всички производствени дейности са прекратени. За управител на клона е назначен Велик Атанасов, изявен спортист от недалечното минало, човек с голям организационен и управленски опит.

След прекратяването на производствената дейност на пловдивския клон усилията са насочени към отдаване под наем на освободените производствени и складови помещения. В резултат на това, за по-малко от година, всички задължения към вътрешни и външни кредитори са погасени.

Извършват се редица текущи ремонти за поддържане и запазване на огромния сграден фонд. Засега около 90 % от сградите са дадени под аренда, която осигурява на дружеството месечно около 30 000 лв. Всички сгради се нуждаят от основен ремонт и постоянна поддръжка, за да съществуват по-дълго време. Нужно е целесъобразно и разумно да се управлява притежаваната собственост, тъй като това е богатство в ръцете ни за днес и за бъдещето. Управителят на дружеството полага специални грижи, за да снабди с нотариални актове имотите на ССБ в Пловдив и региона. В резултат на тези усилия с важните документи са вече снабдени земята и сградния фонд на стария стопански двор, земята и сградите в жилищния комплекс и земята и сградите на новия стопански двор. Предстои всеки момент да се осигурят с нотариални актове земята и сградите в околностите на село Дедево.

Към 31-ви октомври миналата година в дружеството работят 17 производственици и служители, от които 8 са с нарушено зрение. През последните две години управителят Велик Атанасов направи много, за да се реанимира в някаква степен производствената дейност на дружеството и възможността за трудоустрояването в него на хора с нарушено зрение. Възстанови се производството на меки канцеларски папки, в което на ротационен принцип се включиха десетки хора с нарушено зрение от Пловдив. Вярваме, че в близките месеци и години тези положителни тенденции ще бъдат затвърдени.

На 15-и декември в Дома на културата на дружеството се проведе тържество по случай юбилея, на което бяха наградени, лично от председателя на ССБ г-н Долапчиев с Медал за особени заслуги и Сребърна значка на ССБ основатели на дружеството, дългогодишни работници, служители и ръководители в него. Сред нагадените са основателите Петър Мишев и Еленко Милицин, Мария Димитрова, Ана Демирева, Кольо Митев и Зарко Арабаджиев. Медал за особени заслуги получи почетният член на ССБ Веска Вълчанова, ръководила предприятието цели 15 години, в резултат на което то винаги е било сред най-добрите. Същия медал бе връчен и на сегашния управител Велик Атанасов, измъкнал дружеството от стагнацията и реанимирал неговата производствена дейност. Присъстващите получиха по една луксозна брошура, отразяваща с текст и фотоси по-важните мигове от половинвековния път на юбиляра и пиха по чаша червено вино за бъдещите негови успехи.

Да се надяваме, че през новите десетилетия „Успех Комерс ССБ” ще има отново една по-добра съдба и слепите с допълнителни увреждания ще намират приложение на своята работоспособност в неговите производства.

Данчо ДАНЧЕВ и Ангел СОТИРОВ